

Gamle anlegg, nye behov

Elbilene ble flere og ladeanlegget hang ikke lenger med.
I Bjørneskrenten fant styret en løsning for neste elbilbølge.

Tekst

Maren Simonsen

Foto

Jan Tore Eriksen

Vi er jo stolte av dette her, ikke sant, Tore?
Torill Nybakken slår ut med armene i parkeringshuset. Tidligere styremedlem i Bjørneskrenten Vel bekrefter.

— Det var nesten så vi tok av oss på beina første gang vi gikk inn her, sier Tore Eritslund.

En million biler på lading

Parkeringshuset, som ligger i en bratt skråning i Bjørneskrenten på Nesodden, ser ved første øyekast helt alminnelig ut. Fargeløs betong, innrammede parkeringsplasser og noen ladebokser på veggene. Men her har det vært omfattende renoveringsarbeid. Betonggulvet har nytt beleg, de fargeløse veggene er nymalte. Garasjeportene kan nå åpnes med app. Og elbilladesystemet er oppgradert.

— Nå har vi ladere på treogtredve av niogsytti parkeringsplasser, svarer Nybakken på spørsmål om hvor mange som har elbilladere i velet.

Anlegget består nå av 20 gamle ladere og 13 nye, som alle fungerer sammen.

— Vi regner med at det kommer flere. Det er jo flere og flere som kjøper elbil, og de nye som flytter inn har elbil.

Elbilbestanden i velet følger utviklingen i landet generelt, der elbilantallet har doblet seg på fem år, og nylig passerte 1 million, ifølge tall fra Elbilforeningen. En million elbiler som lader er ikke nødvendigvis et problem, men en million elbiler som lader samtidig, er krevende for strømmettet. Det samme gjelder i mindre skala, som i borettslag og sameier der belastningen på anlegget kan bli for høy når flere lader samtidig.

Langt mer enn markedspris

I Bjørneskrenten var det derimot ikke strømkapasiteten som var utfordringen, men at leverandøren som installerte ladeanlegget i 2018 sluttet med kundestøtte og administrasjon. Da flere elbiler kom til, var nemlig kompetanse og support fra leverandøren vanskelig å få tak i. Dessuten hadde ladeboksene blitt dyre. Ifølge Nybakken opp mot 43 000 kroner per lader. Beboerne må selv betale for ladeboksen hvis de vil ha en, og styret kunne ikke forsvare å fortsette med løsningen når den hadde blitt så dyr.

1.

— Det er dessverre ikke uvanlig, sier Kristoffer Seljehammer.

Han jobber i OBOS-eide Bluetec, en landsdekkende leverandør av ladeløsninger.

— Mye som ble montert rundt 2015–2020 sliter nå. Mange av de første ladeprodusentene finnes ikke lenger, eller har eldre programvare.

Konsekvensene er ofte at prisene er høyere enn markedsprisen. Seljehammer forteller at Bluetec har møtt borettslag og sameier der beboerne har blitt tilbudt priser på mellom 30 000 og 70 000 kroner per ladestasjon.

— Det er langt over hva en moderne installasjon faktisk koster i dag, sier han.

Gammel infrastruktur, ny flaskehals

Mens den første elbilbølgen handlet om å få på plass infrastruktur, handler det nå om å oppgradere og få anleggene til å fungere når elbilbestanden har blitt så høy.

— Eldre ladeanlegg har gjerne tre svakheter. Begrenset strømkapasitet, svak nettverksinfra- →

1. Velet slapp å bytte ut de eldre laderne da de byttet leverandør.

2. Tore Eritslund og Torill Nybakken er stolte av anlegget: — Det var viktig å finne en løsning som var framtidsrettet, hadde tilstrekkelig kapasitet og var tilrettelagt for at behovet for flere ladere kommer til å øke, sier Nybakken.

• Kristoffer Seljehammer i Bluetec.

3.

4.

→ struktur og lukket teknologi som låser boligselskapet til én leverandør. Alle tre skaper problemer når elbilbestanden vokser, forklarer Seljehammer.

Lastbalansering fordeler tilgjengelig strøm mellom bilene, men hvis anlegget er feildimensjonert, blir bilene satt i kø og får ikke ladet før det frigjøres kapasitet. Det betyr at den første som lader får full effekt, men så kobler nummer to og tre og fire seg på ...

— Svakt nettverk er en vel så vanlig synder. Når nettverket i parkeringskjelleren ikke holder mål, mister ladestasjonene kontakten med styringssystemet og går offline. I mange eldre anlegg er stasjonene koblet i kjeder, slik at én feil slukker flere nabostasjoner samtidig.

Lukket teknologi kan bli dyrt

Seljehammer forteller at den tredje svakheten kanskje er den dyreste.

— Lukket teknologi uten åpen standard gjør at borettslaget er låst til én leverandør. Når den leverandøren setter prisen på nye ladestasjoner, er det lite å gjøre.

Han forteller at Bluetec oppgraderer nettverket fra bunnen av med industrielt utstyr, ikke forbrukerutstyr som mange eldre anlegg er bygget med. I tillegg opererer de med åpne standarder,

slik at ladestasjonene og styringssystemet snakker samme språk uansett hvem som har laget dem.

Mylderet av leverandører

I tillegg til kapasitet, var pris noe som ble viktig for Bjørneskrenten vel. Parkeringsanlegget fra 80-tallet måtte gjennom omfattende rehabilitering.

— Et helt nytt ladeanlegg hadde blitt dyrere enn det mange av beboerne var villige til å betale. Vi har måttet tåle en del kjeft, sier Nybakken.

Styret ville finne et ladesystem som ikke bare løste problemet der og da, men som var fremtidsrettet og tilrettelagt for at flere kunne koble seg på, til en fornuftig pris på laderen. Eritslund fikk jobben med å hente inn tilbud. Med gode råd fra Elbilforeningen, klarte han å orientere seg i mylderet av leverandører og tekniske spesifikasjoner.

— En gruppe fra styret gjennomgikk sammen med Elbilforeningen de forskjellige tilbudene fra leverandørene. Det var så mye teknisk. Det er ingen eksperter på sånt i styret her i dag, så for oss er det viktig å ha fungerende avtaler, så vi kan sette bort drift av anlegget til folk som kan det, sier Eritslund.

Valget falt på Bluetec og tjenesteleverandøren Current. Anlegget følger OCPP-standard, som gjør det mulig å bytte leverandør og ladebokser uten å bytte infrastrukturen. •

Fakta

Om Bluetec

Bluetec, eid av OBOS, leverer løsninger for elbilstasjon, solceller og energilagring. Selskapet oppgraderer eldre ladeanlegg i borettslag og sameier. Current står for drift, administrasjon og kundestøtte.

3. Ikke alle vel og parkeringsanlegg kan skilte med utsikt over Oslofjorden.
4. I Bjørneskrenten på Nesodden har parkeringsanlegget fått seg en skikkelig oppgradering.